

Skupa pravda je nedostižna pravda

Kuća Ljudskih Prava i Demokratije u Beogradu osuđuje predloženo rešenje iz Nacrta Zakona o izmenama i dopunama Zakona o parničnom postupku kojim se pristup pravdi uslovljava plaćanjem sudskih taksi. Dugo trajanje sudskih postupaka, nepristupačna visina sudskih taksi i troškova pravne pomoći već sada veliki broj građana ostavlja bez mogućnosti da zaštite svoja prava u sudskom postupku. Pravo na pristup sudu podrazumeva pravo pojedinca da svoju pravnu stvar iznese pred sud bez bilo kakvih zakonskih i praktičnih prepreka. Nacrt zakona značajno uvećava postojeće prepreke i građanima direktno povređuje Ustavom garantovana prava poput prava na pravično suđenje, prava na jednaku zaštitu i pravno sredstvo, i time diskriminiše građane s obzirom na imovno stanje.

Nacrt koji predlaže Ministarstvo pravde predviđa da se podnesak za koji nije plaćena sudska taksa u zakonskom roku od 8 dana, smatra povučenim. To znači da će se tužba, odgovor na tužbu ili žalba smatrati povučenim, odnosno da građani po prvi put zbog neplaćanja sudske takse u ovako kratkom roku mogu ostati bez sudske zaštite.

Prema [Polaznom izveštaju o praćenju stanja pravosuđa za Srbiju](#) koje je sprovело 12 organizacija civilnog društva, čak 73% građana Srbije smatra da su troškovi sudskih postupaka previsoki. Najavljene izmene naročito će teško pogoditi građane koji žele da zaštite prava iz radnog odnosa. Primera radi, građanin koji potražuje tri neisplaćene prosečne zarade bi morao da plati iznos od 13 700,00 dinara inače bi se njegova tužba smatrala povučenom. Prema podacima [Istraživanje SILC](#), 34,3% stanovništva Republike Srbije (2,28 miliona) izloženo je riziku siromaštva ili socijalnoj isključenosti. Predloženim izmenama se u potpunosti obesmišljava Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći, jer građanima koji ostvare pravo na besplatnu pravnu pomoć, koja ne podrazumeva automatski i oslobađanje od sudskih taksi, može biti uskraćen pristup sudu. Ostvarenje i zaštita prava građana ne sme biti ograničena samo na one koji imaju novac da plate sudsku zaštitu.

Budući da predloženo zakonsko rešenje predstavlja povredu Ustavom garantovanih prava i diskriminiše građane slabijeg imovnog stanja, pozivamo Ministarstvo pravde da ovaj Nacrt zakona povuče iz procedure i da prilikom izrade sledećeg Nacrta zakona radna grupa posebno uzme u obzir činjenicu da se više od trećine građana Srbije nalazi na granici siromaštva.

Kuća Ljudskih prava i demokratije koju čine:

- Građanske inicijative
- Beogradski centar za ljudska prava
- Komitet pravnika za ljudska prava - YUCOM
- Helsinški odbor za ljudska prava
- Centar za praktičnu politiku